

דער אַלְפֿ-בִּית

[ALEF-BE'YS]

getalwaarde	uitspraak	naam	letter
1	[ALEF]	אָלֵף	א
2	[BEYS]	בִּית	ב
3	[GIML]	גִּימֶל	ג
4	[DA'LET]	דָּלֶת	ד
5	[HEY]	הָא	ה
6	[VOV]	וֹוֹוֹוֹ	ו
7	[ZA'YEN]	זִין	ז
8	[KhES]	חִית	ח
9	[TES]	טִית	ט
10	[YUD]	יְוֹד	י
20	[KhOF]	כָּף	כ
30	[LA'MED]	לִמְדָּה	ל
40	[MEM]	מִם	מ
50	[NUN]	נוֹן	נ
60	[SA'MEKh]	סְמָךְ	ס
70	[A'YEN]	עִין	ש
	[PEY]	פָּאָה	פ
80	[FEY]	פָּאָה	ט
90	[TSA'DEK]	צָדִיקָה	צ
100	[KUF]	קוֹף	ק
200	[REYSh]	רִישָׁה	ר
300	[ShIN]	שִׁין	ש
400	[TOF]	טוֹוֹה	ת

ה

ד

ג

ב

א

[H]

[D]

[G]

[B]
ב = [V]

א = [A]
א = [O]

ו

ט

ח

ל

ר

[I]
ו = [EY]
ו = [AY]

[T]

[Kh]

[Z]

ו = [OE]
ו = [V]

ב

מ

ל

כ

כ

[N]

[M]

[L]

[Kh]

[K]

צ

פ

פ

ע

ס

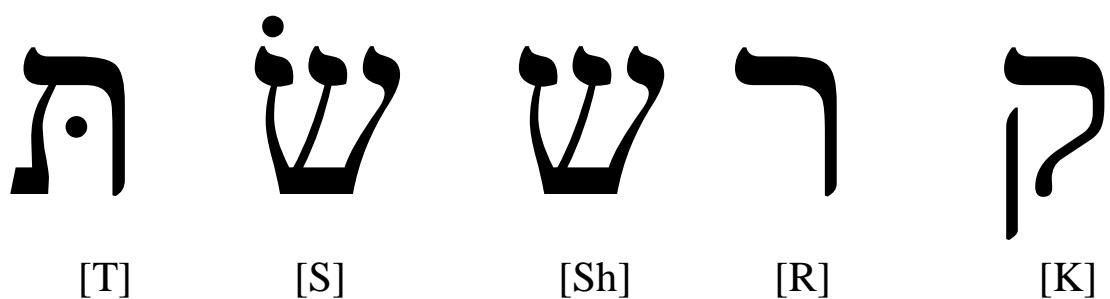
[TS]

[F]

[P]

[E]

[S]

Letters op het einde van een woord:

א אָ en **אַ** [A'LEF]

אָ [A]

אַ [O]

אֵ [-]

ב בְּ [BEYS] en **בִּ** [VEYS]

בְּ [B]

בִּ [V] alleen in woorden van Hebreeuwse origine

ג גִּ [GIML]

גִּ [G] zoals in het Franse ‘Gaston’. De Vlaamse, zachte ‘g’ bestaat niet in het Jiddisch.

ד דְּ [DA'LET]

דְּ [D]

ה הְ [HEY]

הְ [H]

וּ וֹ [VOV]

וּ [V]

וֹ [OE], voorts genoteerd als [U]. Bij het begin van een woord: **אוֹ**

וּ [U] wanneer verwarring mogelijk is, bijvoorbeeld **ווּוּ** [VU]

וֹיּ [OY] bij het begin van een woord: **אוֹיּ**

ז [ZA'YEN]

ז [Z]

ח [KhES]

ח [ch], voorts genoteerd als [Kh], alleen in woorden van Hebreeuwse origine. Moet lichtjes ‘rochelend’ worden uitgesproken, zoals (Noord-)Nederlanders ‘ch’ uitspreken.

ט [TES]

ט [T]

י [YUD]

- ’ [I] bij het begin van een woord אֵי
 - ?’ [I] wanneer verwarring mogelijk is, bijvoorbeeld יִדְיָשׁ [YIDISh]
 - ” [EY] bij het begin van een woord: אַיִל
 - ” [AY] bij het begin van een woord: אַיִל

 - ’ kan zowel een klinker [I] als een medeklinker [J], voorts genoteerd als [Y], aangeven.
- Tussen twee medeklinkers wordt ’ altijd als [I] uitgesproken.

גיב [GIB] פִּינְגֶּר [FINGER]

Voor of na een klinker stelt ’ de medeklinker [J], voortaan genoteerd als [Y] voor.

יוֹם [YO] לְעַקְצִיעַ [LE'KTSYE] פִּיאָנָעַ [PYA'NE]

Als een ’ voor of na een klinker toch moet worden uitgesproken als de klinker [I], wordt ze genoteerd als ? :

יִידְיָשׁ [YIDISh] הָעֲבָרְעִישׁ [HEBRE'ISH] רֻוִיק [RU'IK] פְּרִיעָר [FRIER]

ח [KhOF] en **כ** [KOF]

ח [Kh], op het einde van een woord: כ. Moet ook lichtjes ‘rochelend’ worden uitgesproken, zoals Nederlanders ‘ch’ uitspreken.

כ [K] alleen in woorden van Hebreeuwse origine

ל [LA'MED]

ל [L]

ל kan zowel zwaar [L], zoals in het Nederlands, als licht [L], zoals in het Frans, zijn. Voor ל is de uitspraak altijd licht [L]. In de woordenlijst zal worden aangegeven wanneer de uitspraak licht [L] is.

Een medeklinker gevuld door ל op het eind van een woord kan een aparte lettergreep vormen, ook al komt er geen klinker in voor.

על [E'-P^eL] לדל [LI'-D^eL] מיטל [MI'-T^eL]

מ [MEM]

מ [M], op het einde van een woord: מ

נ [NUN]

נ [N], op het einde van een woord: נ

Een medeklinker gevuld door נ op het eind van een woord kan een aparte lettergreep vormen, ook al komt er geen klinker in voor.

און [LO'-Z^eN] גאנ [GA'-S^eN] לאן [LA'-Kh^eN] פרוון [PRU'-V^eN]

Voor ג [G] en ק [K] wordt נ als [NG] uitgesproken zoals in het Nederlandse ‘denken’, ook op het einde van een woord.

יונג [YUNG] Dank [DANK] זינגר [ZINGER]

ס [SA'MEKh]

ס [S]

ע [A'YEN]

ע [E]

פ [PEY] en **ף** [FEY]

פ [P]

פ [F] op het einde van een woord: פ

צ [TSA'DEK]

צ [TS] op het einde van een woord צ

ק [KUF]

ק [K]

ר [REYSh]

ר [R] mag zowel met de punt van de tong als met de huig ('Franse' r) worden uitgesproken.

שׁ [ShIN] en **שׂ** [SIN]

שׁ [Sh]

שׂ [S] alleen in woorden van Hebreeuwse origine

ת [TOF] en **ת** [SOF]

ת [S] alleen in woorden van Hebreeuwse origine
ת [T] alleen in woorden van Hebreeuwse origine

Klinkers

Jiddisch maakt weinig onderscheid tussen korte en lange klinkers. Wat de lengte betreft, zitten Jiddische klinkers tussen de Nederlandse korte en lange klinkers in.

Klemtoon

Heel vaak valt de klemtoon op de voorlaatste lettergreep. Wanneer dat niet het geval is, zal in de woordenlijst de klinker in de beklemtoonde lettergreep door een apostrof worden gevuld.

אָפָרִיקָע [A'FRIKE] אַמְעֵדְרִיקָע [AME'RIKE] פָּאֲרַשְׁטִיִּין [FARShTE'YN]

Speciale vorm op het einde van een woord

Vijf letters worden anders geschreven op het einde van een woord

'gewone' vorm eindvorm

[Kh]	כ	ך
[M]	מ	ם
[N]	נ	ן
[F]	ף	ף
[TS]	צ	ץ

Combinaties van letters

װ [V]

װַ [ZSh] zoals in het Franse ‘Georges’

Ook tweeklanken worden gevormd door letters te combineren:

ײַ [EY]

ײָ [AY]

ײִ [OY]

[TS] daarentegen wordt met één letter aangegeven: ײַ

De stille letter ַ

Een ‘stille letter’ ַ wordt bij het begin van een woord geschreven voor de klinkers ֶ [OE] en ֵ [I] en ook voor de tweeklanken ִ [OY], ַ [EY] en ָ [AY].

Uitspraakverwarring vermijden

Om verwarring bij de uitspraak te vermijden wordt de combinatie [YI] geschreven als ײַ : יִדִיש [YIDISH]

Om dezelfde reden schrijft men [VU] als וֻן [GEVUNEN] en [UV] als וּנוּ [PRUV]

Maar [VOY] en [OYV] worden gewoon וֹוִי, וֹוִי respectievelijk geschreven : וֹוִינְנֶן [VOYNEN] אֹוִוְן [OYVN]

Meer dan één letter voor dezelfde klank

וּ	בָּ	[V]
(כְּ)	הָ	[Kh]
כָּ	כָּ	[K]
טָ	תָּ	[T]
סָ	שָׁ	[S]
	en	
	תָּ	

In ‘gewone’ woorden (van Germaanse of Slavische origine) worden voor de bovenvermelde klanken alleen de letters van de eerste kolom gebruikt.

In woorden van Hebreeuwse (of Aramese) origine kunnen ook letters uit de tweede kolom voorkomen. Wanneer je dus een woord tegenkomt dat een letter uit de tweede kolom bevat, is het zeker van Hebreeuwse (of Aramese) origine. Maar niet alle woorden van Hebreeuwse of Aramese origine bevatten zo'n letter.

Schrijven

Hoe je de letters van het alef-beys in eenvoudig kwadraatschrift schrijft (de eindletters ontbreken) vind je op:

http://www.akhlah.com/aleph_bet/block_letters.pdf

Een YouTube-filmpje toont hetzelfde, met ook de eindletters (er wordt duidelijk aangegeven welke letters boven en onder de regel uitsteken):

<https://www.youtube.com/watch?v=FRd-kyBdlwA>

Iets mooiere letters, en ook het cursieve schrift (dat we in deze lessen niet zullen gebruiken), vind je in het animatiefilmpje op:

<http://www.levsoftware.com/alefbet.htm>

Hier volgen een paar oefenbladzijden:

Aleph

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
גָּלֹת	X	X	IC	silent letter	' (or none)

Write the letter Aleph (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter Aleph represents the number _____.

Bet/Vet

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
בֵּית	ב	ב	ב	b as in boy	b
בָּית	ב	ב	ב	no dot: v as in vine	v

Write the letter Bet (from right to left) in both manual print and script several times (remember the dagesh mark).

The letter **B** represents the number **10**.

Gimmel

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
ଶ୍ରୀ	ଜ	ଧ	ଶ	g as in girl	g

Write the letter Gimmel (from right to left) in both manual print and script several times.

100 100 100 100 100 100 100 100 100 100

The letter Gimel represents the number 3.

Dalet

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
daleth	daleth	daleth	daleth	d as in door	d

Write the letter Dalet (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter Dalet represents the number _____.

Hey

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
hey	hey	hey	hey	h as in hey	h

Write the letter Hey (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter Hey represents the number _____.

Vav

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
vav	vav	vav	vav	v as in vine	v

Write the letter Vav (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter Vav represents the number _____.

Zavin

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
ଶ୍ରୀ	ଶ	ଶ	ଶ	z as in zebra	z

Write the letter Zayin (from right to left) in both manual print and script several times.

100 100 100 100 100 100 100 100 100 100

The letter Zayin represents the number 7.

Chet

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
ମ୍ରିଣାଳୀ	ମ	ମ	ମ	ch as in Bach	ch

Write the letter *Chet* (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter C at represents the number

Text

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
תְּמִם	ט	ת	ת	t as in time	t

Write the letter Tet (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter T at represents the number

Yod

Write the letter Yod (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter Yod represents the number

Kaf/Khaf

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
קָרְבָּן	בְּ	בְּ	בְּ	k as in kite	k
כָּבֵד	בְּ	בְּ	בְּ	ch as in Bach	kh
לְ	לְ	לְ	לְ		

Write the letter Kaf (from right to left) in both manual print and script several times (remember the dagesh mark). Write the sofis form of Khaf in both manual print also:

The letter **Kaf** represents the number

Lgmed

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
לֵמֶד	ל	ל	ל	L as in look	l

Write the letter Lamed (from right to left) in both manual print and script several times.

This letter represents the number _____.

Mem

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
מֵם	מֵם	מֵם	M	m as in mom	m

Write the letter Mem (from right to left) in both manual print and script several times.

Write the sofit form of Mem in both manual print and script several times:

The letter Mem represents the number _____.

Nun

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
נוֹן	נוֹן	נוֹן	N	n as in now	n

Write the letter Nun (from right to left) in both manual print and script several times.

Write the sofit form of Nun in both manual print and script several times:

The letter Nun represents the number _____.

Samekh

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
סֵמֶךְ	ס	ס	ס	s as in son	s

Write the letter Samekh (from right to left) in both manual print and script several times.

סֵמֶךְ											
סֵמֶךְ											

The letter Samekh represents the number _____.

Ayin

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
עַיִן	עַיִן	עַיִן	עַיִן	silent letter	' (or none)

Write the letter Ayin (from right to left) in both manual print and script several times.

עַיִן											
עַיִן											

The letter Ayin represents the number _____.

Pey/Fey

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
פֵּי	פֵּי	פֵּי	פֵּי		
פֵּי	פֵּי	פֵּי	פֵּי	p as in park	p
soft	פֵּי	פֵּי	פֵּי	ph as in phone	ph / f

Write the letter Pey (from right to left) in both manual print and script several times (remember the dagesh mark).

פֵּי											
פֵּי											

Write the sofit form of Fey in both manual print and script several times:

The letter Pe represents the number _____.

Tsade

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
צָרִי	צ	צ	צ	ts as in nuts	ts

Write the letter Tsade (from right to left) in both manual print and script several times.

Write the sofit form of Tsade in both manual print and script several times:

The letter T code represents the number _____ .

Qof

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
କୁ	ରୂ	କୁ	କୁ	q as in queen	q / k

Write the letter Qof (from right to left) in both manual print and script several times.

100 100 100 100 100 100 100 100 100 100

The letter Q of represents the number .

Resh

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
רֵאֶבֶת	ר	ר	ר	r as in rain	r

Write the letter Resh (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter **Resh** represents the number

Shin/Sin

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
שׁין	שׁ	שׁ	שׁ	sh as in shy	sh
שׂין	שׂ	שׂ	שׂ	s as in sun	s

Write the letter Shin (from right to left) in both manual print and script several times (remember to place the dot carefully).

The letter Shin represents the number

Tay

Name	Book	Block	Cursive	Pronounced	Transliteration
ଟ	ଟ	ଟ	ଡ	t as in tall	t

Write the letter Tav (from right to left) in both manual print and script several times.

The letter T may represent the number

Hebrew Writing Practice Grid

Hebrew Writing Practice Grid

Hebrew Writing Practice Grid

Hebrew Writing Practice Grid

Woordenboek met plaatjes

Je vindt het zestalige (Jiddisch/Hebreeuws/Engels/Duits/Frans/Russisch) woordenboek met plaatjes op:

<http://www.ibiblio.org/yiddish/library>

Klik op ‘Dictionaries’ en daarna op ‘Yiddish-Hebrew-English-German-Russian Picture Dictionary’ en start de toepassing door te klikken op de groene tekst ייִדיש ווערטערבעך”.

Als de Hebreeuwse letters niet meteen verschijnen, klik dan met de rechter muisknop op de tekening en kies bij ‘Codering’ achtereenvolgens voor ‘More’ en daarna voor ‘Unicode (UTF-8)’.

Het Jiddische woord staat aangegeven in het groen. Als je klikt op het luidsprekertje naast het Jiddische woord, hoor je hoe het woord wordt uitgesproken.

	בעזעם [BEZEM]	1.1
eind- <i>mem</i> מ-	דער בעזעם די בעזעמער / די בעזעמס / די בעזעמעס	
	באנאַן [BANA'N]	1.2
lange <i>nun</i> נ- klemtoon op laatste lettergreep	דער באנאַן די באנאַנען	
	יָגֵן [YOGN]	1.3
yud י is medeklinker [Y] (want anders zou er י hebben gestaan) lange en syllabische <i>nun</i> נ, dus twee lettergrepen in totaal [YO-G ^e N] יָגֵן (הָאָט גְּעִיאָגֶט)		
	בער [BER]	1.4
	דער בער די בערן	
	אויטאַ [OYTO]	1.5
stille <i>alef</i> א voor de tweeklank <i>vov-yud</i> וָי [OY]	דער אויטאַ די אויטאָס	
	טרויסקאָפֿקעַ [TRU'SKAFKE]	1.6
één <i>vov</i> ו [U], klemtoon op eerste lettergreep	די טרויסקאָפֿקעַ די טרויסקאָפֿקעָס	
	בעט [BET]	1.7
	דאָס / די בעט די בעטן	

עַפְל
[EPL]

1.8

syllabische *lamed* ל [E'-P^oL]דער עפל
די עפל**קָאָרְטָאָפֶל**
[KARTOFL]

1.9

syllabische *lamed* ל [KARTO'-F^oL]די / דער קָאָרְטָאָפֶל
די קָאָרְטָאָפֶל**בּוֹלְבּוּ**
[BULBE]één *vov* ו [U]'lichte' *lamed* ל [L]די בּוֹלְבּוּ
די בּוֹלְבּוּס**קִיטְלָעֵךְ**
[KAYLEKh]

2.1

tweeklank אַי [AY]

lange *khof* חָוָףדער קִיטְלָעֵךְ
די קִיטְלָעֵכָעֵר**קָאָלִיפִּיאָר**
[KALIFYO'R]

2.2

de eerste *yud* י is een klinker [I]de *lamed* ל komt voor de klinker י en is dus 'licht' [L]de tweede *yud* י is een medeklinker [Y], dus drie lettergrepen in totaal
[KA-LI-F^yOR]

klemtoon valt op de laatste letergreep

דער קָאָלִיפִּיאָר
די קָאָלִיפִּיאָרוֹן**בְּלָאָ**
[BLO]

2.3

ביבערשראנק

2.4

samengesteld woord: שְׁרָאָנָק + בִּיכּוּר

yud י is klinker [I]*nun* נ wordt in de combinatie *nun-kuf* נק uitgesproken als de Nederlandse ‘n’ in ‘drinken’

די ביבערשראנק

די ביבערשרענק

בלום

2.5

één *vov* ו [U]eind-*mem* מ-

די בלום

די בלומען

בַּיִסֵּן

2.6

tweeklank יי [AY]

ook tussen twee klinkers wordt de *samekh* ס uitgesproken zoals in het Nederlandse ‘jassen’lange en syllabische *nun* נ [BAY-S^eN]

בַּיִסֵּן (האט געבייסן)

בור

2.7

één *vov* ו [U]lange *khof* ח-

דאָס בּוֹר

די ביכער

בליעץ

2.8

yud י is klinker [I]lange *tsadek* צ-

דעָר בְּלִיעֵץ

די בליעץן

	בוריך [BURIK]	2.9
één <i>vov</i> ו [U] <i>yud</i> י is klinker [I]	דער בוריך די בוריקעס	
	קריביז [KRAYZ]	3.1
tweeklank זי [AY] op het eind van een woord klinkt de <i>zayen</i> ז tussen [Z] en [S] in	דער קרייז די קרייזן	
	ברויט [BROYT]	3.2
tweeklank <i>vov-yud</i> וַיּ [OY]	דאָס ברויט די ברויטן	
	סקאָוֹרָאָדָע [SKO'VRODE]	3.3
twee <i>vovn</i> וּוּ [V] klemtoon op eerste lettergreep	די סקאָוֹרָאָדָע די סקאָוֹרָאָדָעֵס	
	אוּיטָאָבָוָס [OYTOBU'S]	3.4
samengesteld woord: stille <i>alef</i> א voor tweeklank <i>vov-yud</i> וַיּ [OY] klemtoon op laatste lettergreep	דער אוּיטָאָבָוָס די אוּיטָאָבָוָסֶן	
	הוִיזָן [HOYZN]	3.5
tweeklank <i>vov-yud</i> וַיּ [OY] lange en syllabische <i>nun</i> נְזָן [HOY-Z ^c N]	די הוִיזָן (altijd meervoud)	

טעלער [TELER] דער טעלער די טעלער, די טעלערס	3.6
ברויין [BROYN] tweeklank <i>vov-yud</i> וֵי [OY] lange <i>nun</i> נָן	3.7
ברילן [BRILN] <i>yud</i> יְׁׁ is klinker [I] lange en syllabische <i>nun</i> נָן [[BRI-L ^e N]] <div style="text-align: right;">די ברילן (altijd meervoud)</div>	3.8
בויים [BOYM] tweeklank <i>vov-yud</i> וֵי [OY] eind- <i>mem</i> מֶם <div style="text-align: right;">דער בויים די ביימער</div>	3.9
וועינטראַויבן [VA'YNTROYBN] samengesteld woord: טרויבן + וווײַן twee <i>vovn</i> וּ [V] tweeklank יְׁׁ [AY] tweeklank <i>vov-yud</i> וֵי [OY] lange en syllabische <i>nun</i> נָן [VA'YN-TROY-B ^e N] klemtoon op eerste lettergreep <div style="text-align: right;">די וועינטראַויב די וועינטראַויבן</div>	4.1
דרײַי [DRAY] tweeklank יְׁׁ [AY]	4.2
קָאַלְדְּרָע [KOLDRE] די קָאַלְדְּרָע די קָאַלְדְּרָעָס	4.3

	טְרִינְקָעַן [TRINKEN]	4.4
de <i>yud</i> י is een klinker [I] de laatste <i>nun</i> is lang נ	טְרִינְקָעַן (הָאָט גַּעֲטְרֻוְנְקָעַן)	
	טִיר [TIR]	4.5
de <i>yud</i> י is een klinker [I]	דֵי טִיר דֵי טִירָן	
	טָאנְצָן [TANTSN]	4.6
lange en syllabische <i>nun</i> נ [TAN-TS ^e N] טָאנְצָן (הָאָט גַּעֲטָאנְצָט)		
	דְּרִיבֵיעַק [DRAYEK]	4.7
samengesteld woord: עַק + דְּרִיבֵי tweeklank יְיָ [AY]	דֵעַר (דְּרִיבֵי) עַק דֵי (דְּרִיבֵי) עַקָּן	
	דְּרִיסִיק [DRAYSIK]	4.8
tweeklank יְיָ [AY] bemerk de verwantschap van dit woord met דְּרִיבֵי		
	לִימָנָעַ [LIMENE]	4.9
klemtone op de eerste lettergreep de <i>lamed</i> ל komt voor de klinker י en is dus ‘licht’ [L]	דֵי לִימָנָעַ דֵי לִימָנָעָס	
	גַּעַל [GEL]	5.1

	קָנּוּעַרְת [KONVERT]	5.2
twee <i>vovn</i> וֹן [V] klemtoon op laatste lettergreep	דֵעַר קָנּוּעַרְת דִי קָנּוּעַרְטָן	
	אִינְס [EYNS]	5.3
stille <i>alef</i> אַ ו voor de tweeklank עַ [EY]		
	וּעַלְאָסִיפָעַד [VELOSIPE'D]	5.4
twee <i>vovn</i> וֹן [V] ook tussen twee klinkers wordt <i>samekh</i> ס scherp uitgesproken [S] klemtoon op laatste lettergreep	דֵעַר וּעַלְאָסִיפָעַד דִי וּעַלְאָסִיפָעַדָן	
	אֵי [EY]	5.5
stille <i>alef</i> אַ voor de tweeklank עַ [EY]	דָאָס אֵי דִי אֵיעֶר	
	טוֹיזָנְט [TOYZNT]	5.6
tweeklank <i>vov-yud</i> וֹיְד [OY] sillabische <i>nun</i> נָן [TOY-Z ^c NT]		
	עֲסֹן [ESN]	5.7
een <i>ayen</i> עַ bij het begin van een woord wordt niet voorafgegaan door een stille <i>alef</i> אַ lange en syllabische <i>nun</i> נָן [E-S ^c N]	עֲסֹן (הָאַט גַעֲגָעָן)	
	קָאַטְשָׁקָע [KATShKE]	5.8
combinatie <i>tes-shin</i> טְשִׁין [TSh]	דִי קָאַטְשָׁקָע דִי קָאַטְשָׁקָעָס	

	קָפֶן [KAPEN]	5.9
lange <i>nun</i> נ-	קָפֶן (הָט גַעְקָפֶעַט)	
	קָפֶנְבָּרְשָׁטָל [KO'PNBERShTL]	6.1
samengesteld woord: נ- + קָפֶן + tussen- + ל	בָּרְשָׁטָל syllabische <i>nun</i> נ, syllabische <i>lamed</i> ל [KO'-P ^e N-BER-ShT ^e L] דָּאָס קָפֶנְבָּרְשָׁטָל די קָפֶנְבָּרְשָׁטְלָעֵךְ	
	בָּאָבָּעַ [BOBE]	6.2
	די בָּאָבָּעַ די בָּאָבָּעָס	
	מַעֲקָעָר [MEKER]	6.3
	דָּעָר מַעֲקָעָר די מעקערס	
	הָאָרָ [HOR]	6.4
	די הָאָר די האָר	
<i>yud</i> י, is klinker [I]		
lange <i>nun</i> נ-		
	כוֹוָאַלִיָּעַ [KhVALYE]	6.6
twoe <i>vovn</i> וו [V]		
<i>yud</i> י, is medeklinker [Y]		
	די כּוֹוָאַלִיָּעַ די כּוֹוָאַלִיָּעָס	

	זַיִדָּע [ZEYDE]	6.7
tweeklank ז “ [EY]	דֵּעֶר זַיִדָּע די זַיִדָּעַס	
	גְּרוֹאַז [GROZ]	6.8
	דָּאָס גְּרוֹאַז די גְּרוֹעָזער	
	גִּיסְן [GISN]	6.9
yud י is klinker [I] lange en syllabische nun נ [GI-S ^e N]	גִּיסְן (הָאָט גַּעֲגָאָסְן)	
	הַונְדָּעָרֶת [HUNDERT]	7.1
één vov ו [U]	דֵּעֶר הַונְדָּעָרֶת די הַונְדָּעָרֶת	
	הַיְרָשָׁה [HIRSh]	7.2
yud י is klinker [I]	דֵּעֶר הַיְרָשָׁה די הַיְרָשָׁה	
	הַאֲרָצָה [HARTS]	7.3
lange tsadek צ-	דָּאָס הַאֲרָצָה די הַעֲרָצָה	
	הַוְנָתָה [HUNT]	7.4
één vov ו [U]	דֵּעֶר הַוְנָתָה די הַוְנָתָה	
	הַאֲרָבָּסָט [HARBST]	7.5
	דֵּעֶר הַאֲרָבָּסָט	

	הָאנְט [HANT] די האנט די הענט	7.6
één vov १ [U]	הָוֶט [HUT] דעָר / די הוֹט די הוֹטָן, די הִיט	7.7
	הָעֵמֶד [HEMD] דאָס העמד די העמדעָר	7.8
	הָאַמְעֵר [HAMER] דעָר האַמְעֵר די האַמעָרס	7.9
yud Յ is klinker [I]	לִיכְט [LIKht] דאָס / די לִיכְט די לִיכְט	8.1
yud Յ is medeklinker [Y]	יָא [YO] וּוִינְעֵן (הָאַט גַּעֲוֹוִינְט)	8.2
twee vovn ॥ [V] tweeklank ॥ [EY] laatste nun is lang Ն	וּוִינְעֵן [VEYNEN] וּוִינְעֵן (הָאַט גַּעֲוֹוִינְט)	8.3
tweeklank ॥ [EY]	קְלִיְיד [KLEYD] דאָס קְלִיְיד די קְלִיְידעָר	8.4

אַיִזְקָרָעֵם [AYZKREM]	8.5
samengesteld woord: קרעם + אייז stille <i>alef</i> א voor de tweeklank יי [AY] eind- <i>mem</i> מ	
דער אַיִזְקָרָעֵם	
זִיִיגֶעֶרֶל [ZE'YGERL]	8.6
tweeklank יי [EY]	
דאָס זִיִיגֶעֶרֶל די זִיִיגֶעֶרֶלעֶךְ	
יִינְגָּל [YINGL]	8.7
eerste <i>yud</i> י is medeklinker [Y], tweede <i>yud</i> י is klinker [I] ; samen יי [YI] syllabische <i>lamed</i> ל [YING-G°L]	
דאָס / דער יִינְגָּל די יִנְגָּלעֶךְ	
שְׁטוֹב [ShTUB]	8.8
één <i>vov</i> ו [U]	
די שְׁטוֹב די שְׁטִיבָעֶר	
הוֹיז [HOYZ]	
tweeklank יי [OY]	
דאָס הוֹיז די הַיּוֹזֶר	
קָאָפֶן [KOP]	8.9
<i>pe</i> פ blijft kort aan het einde van een woord	
דער קָאָפֶן די קָעֶפֶן	

	קוֹ [KU]	9.1
één vov ׁ [U]	די קוֹ די קַוִּ	
	זִיגֶעֶר [ZEYGER]	9.2
tweeklank ” [EY]	דֵעֶר זִיגֶעֶר די זִיגֶעֶרס	
	קוֹקָן [KUKN]	9.3
één vov ׁ [U] lange en syllabische <i>nun</i> נָן [KU-K ^e N]	קוֹקָן (הָאָט גַעֲקוֹקְטָ)	
	קְנוּפֵל [KNEPL]	9.4
syllabische <i>lamed</i> לָם [KNE-P ^e L]	דָאָס קְנוּפֵל די קְנוּפְלָעָקָג	
	הָוָן [HUN]	9.5
één vov ׁ [U]	די הוֹן די הַינְעָר	
	קָאַץ [KATS]	9.6
lange <i>tsadek</i> צָדֵק	די קָאַץ די קָעַץ	
	קְנוֹבָל [KNOBL]	9.7
syllabische <i>lamed</i> לָם [KNO-B ^e L]	דֵעֶר קְנוֹבָל	

	קינד [KIND]	9.8
<i>yud</i> י is klinker [I]	דאָס קינד די קינדעָר	
	קעז [KEZ]	9.9
	דעָר קעז די קעזּוּן	
<i>één vov</i> ו [U]	קונסט [KUNST]	10.1
	די קונסט די קונסטּאַן	
<i>syllabische lamed</i> ל [TE-P ^o L]	טעפֿל [TEPL]	10.2
	דאָס טעפֿל די טעפֿלאַךְ	
<i>stille alef</i> א voor enkele <i>vov</i> ו [V] klemtoon op eerste lettergreep	אָוְגָעֵרְקָעֵץ [U'GERKE]	10.3
	די אָוְגָעֵרְקָעֵץ די אָוְגָעֵרְקָעֵס	
<i>één vov</i> ו [U]	קּוֹב [KUB]	10.4
	דעָר קּוֹב די קוּבוֹן	
<i>tweeklank wi</i> וִי [OY]	קְרוּוִיט [KROYT]	10.5
	דאָס / די קְרוּוִיט	

		קָאוּשׁ [KAVE]	10.6
twee <i>vovn</i> וּ [V]		די קָאוּשׁ די קָאוּשׁ	
		קְרִיכֶן [KRIKhN]	10.7
lange en syllabische <i>nun</i> נַ [KRI-Kh ^e N]		קריכן (אייז געקראָכן)	
		קִינִיגָל [K'INIGL]	10.8
klemtoon op eerste lettergreep syllabische <i>lamed</i> לְ [KI-NI-G ^e L]		דאָס קִינִיגָל די קִינִיגָלעַךְ	
		טְשֻׁעְמָדָן [TShEMODA'N]	10.9
combinatie <i>tes-shin</i> טְשִׁין [TSh]			
lange <i>nun</i> נַ			
klemtoon op laatste lettergreep			
		דעָר טְשֻׁעְמָדָן די טְשֻׁעְמָדָאנָס, די טְשֻׁעְמָדָאנָעַן	
		לוֹיפָן [LOYFN]	11.1
tweeklank יְיֵ [OY]			
lange en syllabische <i>nun</i> נַ [LOY-F ^e N]			
		לוֹיפָן (אייז געלָאָפָן)	
		ליַיכְט [LIKhT]	11.2
<i>yud</i> יְ is klinker [I]			
		די / דָאָס ליַיכְט	
		לאַמֶפּ [LOMP]	11.3
<i>pe</i> פְ blijft kort aan het einde van een woord			
		דעָר לאַמֶפּ די לעַמֶפּ, די לאַמֶפּן	

ליינקס [LINKS]	11.4
de <i>lamed</i> ל komt voor de klinker י en is dus ‘licht’ [L]	
<i>nun</i> נ wordt in de combinatie <i>nun-kuf</i> נק uitgesproken als de Nederlandse ‘n’ in ‘drinken’	
לייענען [LE'YENEN]	11.5
tweeklank ” [EY]	
de tweede <i>nun</i> is lang נ	
לייענען (האט געל'יענט)	
לעמל [LEMEL]	11.6
de tweede <i>lamed</i> ל is syllabisch [LE-M ^c L]	
דאס לעמל די לעמלעך	
לייבע [LIBE]	11.7
de <i>lamed</i> ל komt voor de klinker י en is dus ‘licht’ [L]	
די ליבע די ליבעס	
לעפל [LEFL]	11.8
syllabische <i>lamed</i> ל [LE-F ^c L]	
דעך לעפל די לעפל	
קישן [KIShN]	11.9
yud י is klinker [I]	
lange en syllabische <i>nun</i> נ [KI-Sh ^c N]	
דעך קישן די קישן, די קישנסן	
מויל [MOYL]	12.1
tweeklank וַיְ [OY]	
דאס מויל די מיטילער	

	מִילָך [MILKh]	12.2
yud Յ is klinker [I] lange khof Կ-	די מילך	
	מְאַנְסְבִּיל [MANSBIL]	12.3
yud Յ is klinker [I]	דער מאַנסְבִּיל די מאַנסְבִּילן	
	מְאַמֵּעַ [MAME]	12.4
	די מאַמֵּעַ די מאַמֵּעס	
	מִידָל [MEYDL]	12.5
tweeklank ՅՅ [EY] syllabische lamed ל [MEY-D ^e L]	דאָ / די מידל די מידלעך	
	קֻוקּוֹרְוֹזֶעַ [KUKURUZE]	12.6
drie keer één vov ו [U]	די קוקורוזע	
	פָאָפְשּׁוֹי [PAPShO'Y]	
tweeklank ווֹ [OY] klemtoon op laatste lettergreep	דער פאָפְשּׁוֹי די פאָפְשּׁוֹיעַס	
	מְעַסְעָר [MESER]	12.7
	דער / דאָס מעסער די מעסערס	

וּוִירע

12.8

twee *vovn* וּ [V]
yud יְ is klinker [I]

די ווירע

די ווירעס

לְבָנָה

12.9

Door de letter בָּ, en ook door de afwezigheid van klinkers, weten we dat het om een woord van Hebreeuwse origine gaat. Zulke woorden worden niet fonetisch gespeld. De uitspraak ervan moet samen met het woord worden aangeleerd.

די לבנה

די לבנות [LEVONES]

אוֹיֵעַר

13.1

stille *alef* אַ voor de tweeklank *vov-yud* וַיְ [OY]

דעָר / דָּאָס אוֹיֵעַר

די אוֹיֵעַרְן

נָאָז

13.2

די נָאָז

די נָעָזָעַר, די נָעָז

מוֹזִיק

13.3

één *vov* וּ [U]
yud יְ is klinker [I]
klemtone op laatste lettergreep

די מוֹזִיק

אוֹיָג

13.4

stille *alef* אַ voor de tweeklank *vov-yud* וַיְ [OY]

דָּאָס אוֹיָג

די אוֹיָגָן

נַיִן

13.5

tweeklank נַיִן [AY]

de tweede *nun* is lang נַיִן

verwar dit woord נַיִן (נֵיָה) niet met het hierna volgende נֵיָה

מְטֻבָּע

13.6

Door de gedeeltelijke afwezigheid van klinkers weten we dat het om een woord van Hebreeuwse origine gaat. Zulke woorden worden niet fonetisch gespeld. De uitspraak ervan moet samen met het woord worden aangeleerd.

די מְטֻבָּע

די מְטֻבָּעוֹת [MATBEYES]

הַעֲלֵפָאנְד

13.7

דעָר הַעֲלֵפָאנְד

די הַעֲלֵפָאנְדָן

נֵיָה

13.8

tweeklank נֵיָה [EY]

de tweede *nun* is lang נֵיָה

verwar dit woord נֵיָה (נֵיָה) niet met het bovenstaande נֵיָה

מוֹיזָה

13.9

tweeklank מֹיזָה [OY]

די מוֹיזָה

די מוֹיזָן, די מְיַיָּה

רַעֲכֶתֶשׁ

14.1

de klank [TS] wordt hier niet weergegeven met een lange *tsadek* נַיִן,

omdat het woord afgeleid is van רַעֲכֶת

בָּאָר

14.2

די בָּאָר

די בָּאָרָן

קָאַסְטִיּוֹם [<i>KOSTYU'M</i>] <i>yud</i> ' is medeklinker [Y], anders had er ? gestaan één <i>vov</i> ו [U] eind- <i>mem</i> מ-	14.3
דָעֵר קָאַסְטִיּוֹם די קָאַסְטִיּוֹמָעַן	
בְּלִיעָר [<i>BLAYER</i>] tweeklank אַי [AY]	14.4
דָעֵר בְּלִיעָר די בְּלִיעָרֶס	
שִׁירָעָם [<i>ShIREM</i>] <i>yud</i> ' is klinker [I] eind- <i>mem</i> מ-	14.5
דָעֵר שִׁירָעָם די שִׁירָעָםָס	
שְׂוּעַמְלָעֵךְ [<i>ShVEMLEKh</i>] twee <i>vovn</i> ו [V] lange <i>khof</i> ח	14.6
דָאָס שְׂוּעַמְלָעֵךְ די שְׂוּעַמְלָעֵךְ	
קָאַבָּאָק [<i>KABA'K</i>] klemtoon op laatste lettergreep	14.7
דָעֵר קָאַבָּאָק די קָאַבָּאָקָן	
טָאָפְּ [<i>TOP</i>] <i>pe</i> פ blijft kort aan het einde van een woord	14.8
דָעֵר טָאָפְּ די טָעָפְּ	

	ליילא [LILA]	14.9
de eerste <i>lamed</i> ל komt voor de klinker ’ en is dus ‘licht’ [L] ook de tweede ל is licht [L]		
	שריינן [ShRAYEN]	15.1
tweeklank יי [AY] lange <i>nun</i> נ	שריינן (האָט גענשריגן, האָט גענשריגן)	
	טשערעפֿאכע [TShEREPAKhE]	15.2
combinatie <i>tes-shin</i> טש [TSh]	די טשערעפֿאכע די טשערעפֿאכעס	
	ראז [ROZ]	15.3
	שיך [ShIKh]	15.4
yud ’ is klinker [I] lange <i>khof</i> ח	דער שוד די שיך	
	מאַלְן [MOLN]	15.5
lange en syllabische <i>nun</i> נ [MO-L ^e N] (האָט געמאַלט)	מאַלְן (האָט געמאַלט)	
	רווית [ROYT]	15.6
tweeklank וו [OY]		
	שיף [ShIF]	15.7
yud ’ is klinker [I] lange <i>fey</i> פ	די שיף די שיפּן	

	שערל [ShERL] דאס שערל די שערלעך	15.8
lange en syllabische <i>nun</i> נ [RE-G ^e N]	רען [REGN] דער רען די רעגנס	15.9
lange en syllabische <i>nun</i> נ [RE-D ^e N]	רען (האָט גערעדט) [REDN]	16.1
tweeklank אַי [EY]	שנוי [ShNEY] דער שנוי די שנוייען	16.2
lange <i>tsadek</i> צ- klemtoon op laatste lettergreep	מאָראָאנץ [MARA'NTS] דער מאָראָאנץ די מאָראָאנץ	16.3
combinatie <i>tes-shin</i> טש [TSh] twee <i>vovn</i> וו [V]	טשוואָק [TShVOK] דער צוואָק די טשוווקעס	16.4
de <i>lamed</i> ל komt voor de klinker א en is dus ‘licht’ [L] syllabische <i>lamed</i> ל [ShLI-S ^e L]	שלישל [ShLISL] דער שלישל די שלישל, די שליסלאַען	16.5

	שְׁרִיבָן	[ShRAYBN]	16.6
tweeklank יַיִן [AY]			
lange en syllabische <i>nun</i> נַעֲנָן [ShRAY-B ^e N]	שְׁרִיבָן (הָאָט גַּעַשְׁרִיבָן)		
	שְׁפִילָן	[ShPILN]	16.7
<i>yud</i> יְעָדָן is klinker [I]			
lange en syllabische <i>nun</i> נַעֲנָן [ShPI-L ^e N]	שְׁפִילָן (הָאָט גַּעַשְׁפִילָטָן)		
	שְׁלָאָפָן	[ShLOFN]	16.8
lange en syllabische <i>nun</i> נַעֲנָן [ShLO-F ^e N]	שְׁלָאָפָן (אֵיז גַּעַשְׁלָאָפָן)		
	הַעֲפָט	[HEFT]	16.9
דֵּי / דָעֵר הַעֲפָט			
דֵּי הַעֲפָטָן			
	טְעַטָּעָר	[TEATER]	17.1
דָעֵר טְעַטָּעָר			
דֵּי טְעַטָּעָרָס, דֵּי טְעַטָּעָרָן			
	טִישׁ	[TISH]	17.2
<i>yud</i> יְעָדָן is medeklinker [Y]			
דָעֵר טִישׁ			
דֵּי טִישָׁן			
	שְׁטָעָרָן	[ShTERN]	17.3
lange en syllabische <i>nun</i> נַעֲנָן [ShTE-R ^E N]	שְׁטָעָרָן		
דָעֵר שְׁטָעָרָן			
דֵּי שְׁטָעָרָן			
	טְעַלְעַפָּאן	[TELEFO'N]	17.4
‘lichte’ <i>lamed</i> לְםָן [L]			
klemtoon op laatste lettergreep	דָעֵר טְעַלְעַפָּאן		

	צוקער [TSUKER]	17.5
één vov ו [U]	דער צוקער	
	שטיין [ShTEYN]	17.6
tweeklank יי [EY] lange nun נ	שטיין (אייז געשטאנגען)	
	ציינבערשטל [TSE'YNBERShTL]	17.7
samengesteld woord: ציין + בערטל tweeklank יי [EY] syllabische lamed ל [TSE'YN-BER-ShT ^e L]	דאס ציינבערשטל די ציינבערשטלעך	
	שטוול [ShTUL]	17.8
één vov ו [U]	די / דער שטוול די שטולן	
	שפרינגען [ShPRINGEN]	17.9
yud י is klinker [I] nun נ wordt in de combinatie <i>nun-giml</i> נג uitgesproken als de Nederlandse ‘n’ in ‘drinken’	שפרינגען (אייז געשפונגגען)	
	פידל [FIDL]	18.1
yud י is klinker [I] syllabische lamed ל [FI-D ^e L]	דער / די פידל די פידלען	
	צואנטזיך [TSVANTSIK]	18.2
twee vovn וו [V] yud י is klinker [I]	דער אלף-בית	

	פָּאַמִּידָּאָר [POMIDOR]	18.3
<i>yud</i> ֿ is klinker [I] klemtoon op laatste lettergreep	דֵּעֶר פָּאַמִּידָּאָר די פָּאַמִּידָּאָרְן	
	טָאַטָּע [TATE]	18.4
	דֵּעֶר טָאַטָּע די טָאַטָּעָס	
	צֹוִיִּי [TSVEY]	18.5
<i>twee vovn</i> וּ [V] <i>tweeklank</i> זּ [EY]		
	צָעֵן [TSEN]	18.6
<i>lange nun</i> נּ		
	צִיבָּעַלָּע [TSIBBELE]	18.7
<i>yud</i> ֿ is klinker [I]	די צִיבָּעַלָּע די צִיבָּעַלָּעָס	
	בָּאָנָּ [BAN]	18.8
<i>lange nun</i> נּ	די בָּאָנָּ די בָּאָנָּעָן	
	טְשִׁבְיָנִיק [TShAYNIK]	18.9
<i>combinatie tes-shin</i> טְשִׁין [TSh] <i>tweeklank</i> זּ [AY] <i>yud</i> ֿ is klinker [I]	דֵּעֶר טְשִׁבְיָנִיק די טְשִׁבְיָנִיקָעָס	

	וַיָּנְטָעַר [VINTER]	19.1
twee <i>vovn</i> וּ [V] <i>yud</i> יְ is klinker [I]	דֵּעֶר וַיָּנְטָעַר דֵּי וַיָּנְטָעַרְן, דֵּי וַיָּנְטָעַרְס	
	וַאֲסָעַר [VASER]	19.2
twee <i>vovn</i> וּ [V]	דָּאֵס וַאֲסָעַר דֵּי וַאֲסָעַרְן	
	גָּאָפָל [GOPL]	19.3
syllabische <i>lamed</i> לְ [GO-P°L]	דֵּעֶר גָּאָפָל דֵּי גָּאָפָלֻן	
	וַעֲקֹזִיְגָעַר [VE'KZEYGER]	19.4
samengesteld woord: זִיגָעָר + וּעֲקָזִים		
twee <i>vovn</i> וּ [V] tweeklank זִים [EY]	דֵּעֶר וַעֲקֹזִיְגָעַר דֵּי וַעֲקֹזִיְגָעָרָס	
	גִּין [GEYN]	19.5
tweeklank זִים [EY] lange <i>nun</i> נִין	גִּין (אייז גַּעֲגָאנְגָעָן)	
	עוֹלָם [OYLEM]	19.6
de lettercombinatie <i>ayen-vov</i> עַו wijst op de Hebreeuwse oorsprong van dit woord eind- <i>mem</i> מִן-	דֵּעֶר עוֹלָם דֵּי עוֹלָמָס [OYLEMS]	

	קָאוּעַנָּעַ [KA'VENE]	19.7
twee <i>vovn</i> וּ [V] klemtoon op eerste lettergreep	די קָאוּעַנָּעַ די קָאוּעַנָּעַס	
	פֶּרְוִיּ [FROY]	19.8
tweeklank וַיּ [OY]	די פֶּרְוִיּ די פֶּרְוִיעַן	
	אַעֲרָאָפְּלָאָן [AEROPLA'N]	19.9
lange <i>nun</i> נָ klemtoon op laatste lettergreep	דָעֵר אַעֲרָאָפְּלָאָן די אַעֲרָאָפְּלָאָנוּן	
	זִיצְנָ [ZITSN]	20.1
<i>yud</i> יְ is klinker [I] lange en syllabische <i>nun</i> נָ [ZI-TS ^c N]	זִיצְנָ (אייז געזעסן)	
	זַעֲקָס [ZEKS]	20.2
	וּוְאַלְקָןּ [VOLKN]	20.3
twee <i>vovn</i> וּ [V] lange en syllabische <i>nun</i> נָ [VOL-K ^c N]	דָעֵר וּוְאַלְקָןּ די וּוְאַלְקָנָס	
	זִינְגֶּןּ [ZINGEN]	20.4
<i>yud</i> יְ is klinker [I] <i>nun</i> נָ wordt in de combinatie <i>nun-giml</i> גִּימָל uitgesproken als de Nederlandse ‘n’ in ‘drinken’ lange <i>nun</i> נָ	דָעֵר זִינְגֶּןּ (הָאַט גַּזְוְנְגֶּןּ) זִינְגֶּןּ (הָאַט גַּזְוְנְגֶּןּ)	

יָם [YAM] dat er geen stille <i>alef</i> א voor de <i>yud</i> י staat, wijst op de Hebreeuwse origine van het woord	20.5
דֵעַר יִם די ימען [YAMIM], די ימִים	
וּאֱלֹף [VOLF] twee <i>vovn</i> וּ [V] lange <i>fey</i> פּ-	20.6
דֵעַר וּאֱלֹף די וועלף	
זִבְנָן [ZIBN] <i>yud</i> י is klinker [I] lange en syllabische <i>nun</i> נּ [ZI-B°N]	20.7
מֵעֶר [MER] די / דער מער די מערן	
וּבִיטָש [VAYS] twee <i>vovn</i> וּ [V] tweeklank עּ [AY]	20.9
זָלִיץ [ZALTS] די / דאס זאלץ די זאלצן	
שׁוּוִימָעַן [ShVIMEN] twee <i>vovn</i> וּ [V] <i>yud</i> י is klinker [I] lange <i>nun</i> נּ [ShVIMEN] (אי געשווומען)	21.2

	זוּן [ZUN]	21.3
één <i>vov</i> ו [U] lange <i>nun</i> נ	די זוּן די זונען	
	שוויאָרץ [ShVARTS]	21.4
twee <i>vovn</i> וו [V] lange <i>tsadek</i> צ-		
	זומער [ZUMER]	21.5
één <i>vov</i> ו [U]	דעָר זומער	
	די זומערן, די זומערס	

Vertaling

1. bezem, banaan, achterna zitten, beer, auto, aardbei, bed, appel, aardappel
2. rond, bloemkool, blauw, boekenkast, bloem, bijten, boek, bliksem, raap
3. cirkel, brood, (braad)pan, autobus, broek, (school)bord, bruin, bril, boom
4. wijndruiven, drie, deken, drinken, deur, dansen, driehoek, dertig, citroen
5. geel, enveloppe, één, fiets, ei, duizend, eten, eend, druppelen
6. kam, oma, gom, haar, groen, golf, opa, gras, gieten
7. honderd, hert, hart, hond, herfst, hand, hoed, hemd, hamer
8. kaars, ja, huilen, jurk, roomijs, (pols)horloge, jongen, huis, hoofd
9. koe, (wand)klok, kijken, knoop, kip, kat, knoflook, kind, kaas
10. kunst, kopje, augurk, kubus, kool, koffie, kruipen, konijn, (reis)koffer
11. lopen (rennen), licht, lamp, links, lezen, lammetje, liefde, lepel, kussen
12. mond, melk, manspersoon, mama, meisje, maïs, mes, (meet)lat, maan
13. oor, neus, muziek, oog, negen, muntstuk, olifant, neen, muis
14. rechts, peer, pak, potlood, paraplu, paddenstoelen, pompoen, (kook)pan, paars
15. roepen, schildpad, roze, schoenen, schilderen, rood, schip, schaar, regen
16. praten, sneeuw, sinaasappel, spijker, sleutel, schrijven, spelen, slapen, schrift
17. theater, tafel, ster(ren), telefoon, suiker, staan, tandenborstel, stoel, springen
18. viool, twintig, tomaat, papa, twee, tien, ui, trein, theepot
19. winter, water, vork, wekker, lopen (gaan), publiek, meloen, vrouw, vliegtuig
20. zitten, zes, wolk, zingen, zee, wolf, zeven, wortel, wit
21. zout, zwemmen, zon, zwart, zomer

Leestekst

יידן אין אלע לענדער

יידן זייןנען הבנט א פֿאַלְקָ פֿוֹן דֶּרְטִיצָן מִילִיאָן. יידן ווינגען אויף אלע קָאנְטִינְגָּן : אין אַמְּעָרִיקָע, אין אַיְרָאָפָע, אין אַזְּיעָ, אין אַפְּרִיקָע אָנוּ אֵין אָוִיסְטְּרָאַלְיָע. אַיבָּעָר אַהֲלָטָ פֿוֹן אלע יידן ווינגען הבנט אַנְעָמָרִיקָע. אַיבָּעָר פֿינְפָּ מִילִיאָן יידן ווינגען אֵין דַּי פֿאַרְאַיְנִיקָטָע שְׂטָאתָן. אֵין נְיוֹ-יָרָק ווינגען אַיבָּעָר צְוַויִּי מִילִיאָן יידן. אַנְדָּעָרָע יִדְּישָׁע צְעַנְטָעָרָס אֵין דַּי פֿאַרְאַיְנִיקָטָע שְׂטָאתָן זִיְנָעָן : שִׁיקָּאָגָּא, פֿילְאָדְעָלְפּֿיָּע, לְאָסְ-אַנְדְּזָשָׁעָלָעָס, בָּאַסְטָאן, דָּעַטְרוּיט, סִינְסִינְאָטִי. אֵין אַרְגָּעָנְטִינָּע, קָאנְגָּדוּע אָנוּ מַעֲקָסִיקָע ווינגען אויך אַסְך [veel, A SAKh] יידן. אֵין דַּי פֿאַרְאַיְנִיקָטָע שְׂטָאתָן רַעַדְן יידן יִדְּיש אָנוּ עַנְגָּלִיש. אֵין אַרְגָּעָנְטִינָּע אָנוּ מַעֲקָסִיקָע רַעַדְן יידן יִדְּיש אָנוּ שְׁפָאַנִּיש. אֵין זַיְעָר אַסְך לענדער רַעַדְן יידן יִדְּיש. יִדְּיש אֵין דַּי שְׁפָרָאָךְ פֿוֹן יידן אֵין אַסְך לענדער. יִדְּיש פֿאַרְאַיְנִיקָט יידן פֿוֹן אלע לענדער.

Transcriptie

Yidn in ale lender

Yidn zaynen haynt a folk fun draytsn milyo'n. Yidn voynen oyf ale kontine'ntn: in Ame'rike, in Eyrope, in Azye, in Afrike un in Oystralye. Iber a helft fun ale Yidn voynen haynt in Ame'rike. Iber finf milyo'n Yidn voynen in di Fare'ynikte Shtatn. In Nyu-Yo'rk voynen iber tsvey milyo'n Yidn. A'ndere Yi'dishe tsenters in di Fare'ynikte Shtatn zaynen: Shikago, Filadelfye, Los-A'ndzsheles, Boston, Detroyt, Sinsinati. In Argentine, Kanade un Me'ksike voynen oykh a sakh Yidn. In di Fare'ynikte Shtatn redn Yidn Yidish un English. In Argentine un Me'ksike redn Yidn Yidish un Shpanish. In zeyer a sakh lender redn Yidn Yidish. Yidish iz di shprakh fun Yidn in a sakh lender. Yidish fareynikt Yidn fun ale lender.

Vertaling

Joden in alle landen

De Joden zijn vandaag een volk van dertien miljoen. Joden wonen in alle werelddelen: in Amerika, in Europa, in Azië, in Afrika en in Australië. Meer dan de helft van alle Joden woont vandaag in Amerika. Meer dan vijf miljoen Joden wonen in de Verenigde Staten. In New York wonen meer dan twee miljoen Joden. Andere Joodse centra in de Verenigde Staten zijn: Chicago, Philadelphia, Los Angeles, Boston, Detroit, Cincinnati. In Argentinië, Canada en Mexico wonen ook veel Joden. In de Verenigde Staten spreken de Joden Jiddisch en Engels. In Argentinië en Mexico spreken de Joden Jiddisch en Spaans. In heel veel landen spreken de Joden Jiddisch. Jiddisch is de taal van de Joden in veel landen. Jiddisch verenigt de Joden van alle landen.

Schrijf volgende geografische benamingen met Jiddische "oysyes". Bedenk er daarna zelf nog een tiental.

1. Antwerpen (= Antverpn)
2. Brussel (= Brisl)
3. Berchem
4. Amsterdam
5. San Francisco
6. Parijs (= Pariz)
7. Washington (= Vashington)
8. Rome (= Roym)
9. Madrid
10. Berlijn (= Berlin)

אנטווערפן .1
.2

Schrijf volgende getranscribeerde dialoog met Jiddische "oysyes".

1. Gut-morgn! Ir redt Yidish?
2. Yo, ikh red yidish.
3. Ir redt Yidish?
4. Yo, yo, ikh red Yidish!

גוט-מַאָרְגֵּן ! אִיר רָעַדְתִּי יִדִּישׁ ? .1
.2

IV. Leestekst

Probeer zoveel mogelijk van de volgende, grappige tekst te begrijpen door hem een aantal keren hardop te lezen. Maak ook een transliteratie van de tekst.

(een mop) ווֹיז אָ

צי קענט איר די אלטער מעשָׂה¹ וועגן דעם ייך וואס איז געלְאָרֶן אין
אַמּוֹרִיקָע ? ער האָט געהֵיסָן יָסְלָבָעָר שמלעוויצקעויטש. ווען
ער קומט אָן אַין עליס אַיְלָאנְד², האָט אָן אַנדער אַימְיגָרָאנְט אַים
געגבען אָן עַצְהָן³ : „מִתְּאֵזֶנֶן – הָאָט עַר גַּעֲזָגֶט – וּוּעַט
מען דֵּיך נִיט אַרְיִינְלָאָזָן אַין לְאָנְד. פָּאָלָג מִיךְ, קָלִיבְּ זִיךְ אָוִיס אָן
אַמּוֹרִיקָעָנָעָר נִאמְעָן, עַפְעָס פְּשׁוּטוֹס⁴ פָּאָר זַיִ, אָונְן דָו וּוּעַסְט גְּרִינְגָעָר
אַדוֹרְכָגִין דִּי אַימְיגָרָאַצְיָע-פָּאָרְמָאַלִּיטָעָן. זָאָג אָז דָו הַיִּסְט
נוּלְסָאָן רָאָקָעְפָּעָלָעָר אָונְן זַיִ וּוּעָלָן דֵיך גָּלִיבְּ לְאָזָן אַדוֹרְכָגִין“.
וּוְאָרט אָונְדוּזָעָר הָעָלָד אַין עליס אַיְלָאנְד אַין דָעָר לְאָנָגָעָר רַיִּי,
אָונְן עַר חֹזֶרֶת אַיבָּעָר⁵ דִּי גָּאנְצָע צִיְּטָזִין נִיְּיעָם נִאמְעָן. נָאָר סְאיִין
זַיִעַר הַיִּסְט, מַעֲנְטָשָׂן שְׁטוֹפָן זַיִר⁶, קִינְדָעָר וּוּיִינְעָן, מַעֲשָׂרִיט אָוִיפָּ
צְוֹוָאנְצִיק שְׁפָרָאָקָן, אָונְן עַר וּוּעָרָט אַין גָּאנְצָן צַעְמִישָׂט, צַעְחוֹשָׂט⁷
אָונְן אוִיסְגַּעְמָאַטָּעָרט⁸. וְוּעַן מַע פְּרָעָגֶט אַים וּוּי עַר הַיִּסְט קָעָן עַר
זִיךְ נִיט דַעֲרָמָאָנָעָן דַעַם נִאמְעָן וּוָאָס עַר האָט גַעְדָאָרְפָט גַעְדָעָנָקָעָן.
„שְׁוִין פָּאָרְגָּעָסָן“ זָאָגֶט עַר. אָונְן אַזְוִי האָט מעַן אַים פָּאָרְשָׁרְבִּין דַעַם
נִאמְעָן : Sean Ferguson

1. MAYSE histoire/story
 2. Ellis Island (principal centre d'accueil des immigrants aux États-Unis 1892-1954/main reception center for immigrants to the U.S. 1892-1954)
 3. EYTSE conseil/advice
 4. POSHETS simple
 5. queue/line
 6. KHAZERT ... répète/repeats
 7. se bousculent/push
 8. TSEKHU'SHT étourdi/mixed up
 9. épuisé/exhausted.